№ 1. Poniedziałek 3. Stycznia 1859. ok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 27. grudnia. Dnia 28. grudnia 1858 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i został rozesłany LIX. zeszyt Dziennika rządowego ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 240. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z 16. grudnia 1858, ważne we wszystkich krajach koronnych powszechnego celnego okręgu, względem niektórych przepisów o celnem postępowaniu z zagranicznym, surowym lub fabrykowanym tytoniem i tabaką, następnie względem trwałości i formy mających się w tej mierze wydać certyfikatów urzędowych.

Nr. 241. Obwieszczenie ministerstwa handlu z 17go grudnia 1858, prawomocne w tych częściach Kroacyi i Slawonii, w których ogłoszona jest ustawa obnośnego handlu z 4. września 1852, względem pozwolonej najwyższą uchwałą z dnia 8. grudnia 1858 wyjątkowo przedaży kroackiego kalendarza: *Sostan* przez torebników.

Nr. 242. Cesarskie rozporządzenie z 23. grudnia 1858, prawomocne w królestwach Węgier, Kroacyi, Slawonii, w Serbskiem województwie z Temeskim banatem i w Wielkiem księstwie Siedmiogrodzkiem, którem się postanawiają nowo-powstającym agronomicznym osadom mające się wyświadczyć uwzględnienia i warunki do uzyskania ich.

Nr. 243. Dekret ministerstwa skarbu z 23. grudnia 1858, ważny we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Dalmacyi, względem rozciągnięcia borgowania konsumcyjnego podatku od cukru z buraków na czas jednego roku.

Nr. 244. Rozporządzenie cesarskie z 26. grudnia 1858, ważne we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Lombardo-weneckiego królestwa, względem ściągnięcia wszystkich na monetę konwencyjną opiewających not austryackiego banku narodowego.

Sprawy krajowe.

Lwów, 1. stycznia. Jego Excelencya Namiestnik nadał dwa opróżnione stypendya w rocznej kwocie 157 zł. 50 c. w. a. z fundacyi Zawadzkiego dla szlachty, następnie cztery opróżnione stypendya dla nieszlachty z fundacyi zakordonowej z tych 2 w rocznej kwocie 157 zł. 50 c. w. austr. a 2 w rocznej kwocie 210 zł. w. austr. niżej wymienionym kompetentom godnym tego dobrodziejstwa równie dla odznaczającego się postępu w naukach jak i dla udowodnionego ubóstwa:

a) Stypendya Zawadzkiego: słuchaczowi prawa pierwszego roku na uniwersytecie Lwowskim *Wiktorowi Ortyńskiemu*, sierocie po ubogim urzędniku publicznym, który pozostawił dziesięcioro dzieci, i uczniowi IV. klasy w gimnazyum Samborskiem, *Edwardowi Wołodkiewiczowi*, synowi ubogiego właściciela gruntu.

b) Stypendya po 210 zł. w. austr. z fundacyi zakordonowej: słuchaczowi prawa trzeciego roku na uniwersytecie lwowskim *Adolfowi Brason*, synowi ubogiego urzędnika publicznego, który ma siedmioro dzieci, i słuchaczowi pierwszego roku na Lwowskim fakultecie filozoficznym *Ignacemu Tryczyńskiemu*, synowi ubogiego chałupnika, który ma czworo dzieci do wyżywienia.

c) Stypendya po 157 zł. 50 c. w. a. z fundacyi zakordonowej: uczniowi VIII. klasy w drugiem gimnazyum Lwowskim *Leonardowi Rasiewiczowi*, sierocie bez rodziców, i uczniowi V. klasy w gimnazyum Rzeszowskiem *Henrykowi Rosa*, synowi ubogiego prywatnego urzędnika, który jest ograniczony na pensyę z łaski.

Lwów, 1go stycznia. Jego Excelencya Namiestnik nadał opróżnione stypendyum z fundacyi Jarosławskiej w rocznej kwocie 84 zł. wal. austr. uczniowi I. klasy lwowskiej szkoły realnej, *Ferdynandowi Rössler*, sierocie po leśniczym kameralnym, który żyje z obcej dobroczynności, a przykłada się do nauk z odszczególnieniem.

Ogłoszenie.

Dyrekcya Towarzystwa ku wykształcenia muzyki w Galicyi podaje do powszechnej wiadomości, że pod przewodnictwem pana *Mieczysława Starzewskiego* przybyłego z Paryża otwarta została w Zakładzie Towarzystwa także szkoła gry na skrzypcach.

Względem przyjęcia należy się zgłosić do kancelaryi Towarzystwa.

Godziny naukowe tak dla śpiewu jak i dla skrzypców naznaczono od 11 do 1ej w południe i od 4ej do 6ej po południu; mianowicie naznaczono godziny południowe dla młodzieży żeńskiej a godziny po południowe dla młodzieży męskiej. Ćwiczenia w śpiewie męskim odbywać się będą w godzinach wieczornych od 7ej do 9ej.

Naukę harmonii i kompozycyi wykłada dyrektor artystyczny p. *Karol Mikuli* trzy razy w tygodniu od 6ej do 7ej godziny po południu.

Bliższych informacyi zasięgnąć można w kancelaryi Towarzystwa, tudzież u dyrektora p. *Mikulego*, u nauczyciela gry na skrzypcach p. *Starzewskiego* i u nauczyciela śpiewu p. *Sailera*.

Do zapisu zgłosić się należy niezwłocznie.

Lwów, 2. stycznia 1859.

(Żałoba dworu. — Pożar w Pradze.)

Wiedeń, 31. grudnia. Jej Cesarzow. Mość Arcyksiężna Marya Anna, umarła dnia 28. b. m. o godzinie 10. wieczorem w Baden. Z najwyższego rozporządzenia przywdział dwór cesarski z dniem dzisiejszym żałobę po zmarłej Arcyksiężnie i nosić będzie przez 6 tygodni z odmianami, to jest przez pierwsze cztery tygodnie, od 31. grudnia 1858 do 27 stycznia 1859 grubą, a przez ostatnie dwa tygodnie, od 28. stycznia aż włącznie do 10. lutego lekką żałobę.

— Z Pragi nadeszła wczoraj do Wiédnia o dziesiątej godzinie przed południem następująca prywatna depesza telegraficzna:

„Od $2^1/_2$ godziny zrana ogarnął wielki ogień młyny na wyspie Zofii. Trzy młyny zgorzały aż do powierzchni wody. Czwarty młyn i domy sąsiednie uratowano tylko z największem natężeniem wojska i pompierów. Od piątej godziny usunięto wszelkie dalsze niebezpieczeństwo, jednak pożar trwa jeszcze.“

Litogr. korespond. austr. pisze: Ogłoszone w gazecie wiédeńskiej rozporządzenie cesarskie z 26. z. m. i na mocy jego powzięte przez austryacki bank narodowy postanowienia z 27. z. m. uzupełniają środki do zaprowadzenia waluty krajowej stosownie do przepisów wiédeńskiego traktatu monetarnego. Równocześnie ułatwiono czynności banku narodowego przyspieszeniem spłaty długu skarbowego, który się mu należał.

Niedogodności chwiejnej wartości pieniężnej są niezmierne, a połączone z tem niedogodności nieobliczone, jak to okazało się w zakresie czasu kończącym się ze schyłkiem roku 1858.

Szczęśliwym nazwać się może kraj taki, który po trudnych próbach wyszedł z nich tak zwycięzko, jak teraz Austrya. Dzięki należą się za to najprzód Opatrzności Boskiej, a potem niezrównanej mądrości Cesarza i własnym usiłowaniom mieszkańców, którzy osiągnęli tym sposobem jedno z największych dobrodziejstw pod względem tak materyalnym jak i moralnym.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Śledztwa w sprawie towarzystwa Fenix. — Wyrok wojenny za zdradę.)

Londyn, 28. grudnia. *Morning Post* ubolewa, że gabinet Derby obrał mr. Gladstone do pacyfikacyi wysp Jońskich. Sadem jego byłby przydatniejszym jenerał sir Charles Napier lub każdy inny również mocnego charakteru. Organ lorda Palmerstona mniema, że u rokoszan obawa jest zawsze źródłem lepszej rozwagi, lepszego sposobu myślenia.

— Z Irlandyi nadeszły dalsze raporta o przyaresztowaniu spiskowych i rozpoczętem z nimi śledztwie. Dziennik *Cork Constitution* pisze: „Przyaresztowani są bez obawy, i pewni, że sąd nie będzie w stanie im co zarzucić. Według podania denuncyantów, składali członkowie stowarzyszenia „Phönix“ taką przysięgę. „Przysięgam uroczyście, ze wszelkiemi środkami starać się będę, podkopać i obalić rząd angielski, że będę wspierać każde obce w tym zamiarze do Irlandyi przybyłe wojsko i z niem połączyć się, oraz, że rozkazy moich przełożonych w granicach tego stowarzyszenia, wykonywać nie omieszkam ile mi sił stanie.“

Niejaki pan Cotter, któremu poruczone było odbieranie przysięgi, został przyaresztowany w Anglii, dokąd się schronić chciał przed ramieniem ścigających go władz. W północnej części kraju nieprzedsiębrano wprawdzie żadnych nowych aresztacyi, ale wielu jak pisze dziennik *The Banner of Ulster* co poczuwali się do winy, opuścili kraj nagle. Między tymi całe familie, które dotąd niemyślały nigdy opuszczać ojczyznę, osobliwie młodzież, kupczyki, czeladnicy i t. d.

— Wojenny sąd skazał temi dniami na dożywotne więzienie w domu poprawy angielskiego żołnierza Tomas Tole, który w 1855 roku przeszedł z obozu pod Sebastopolem do nieprzyjaciela; i zawiadomiwszy Rosyan jakie jest położenie związkowej armii, nakłonił ich do wycieczki. Do końca upłynionego roku zostawał w Rosyi; angielski poseł lord Wodehouse wydobył go i przyprawił do Anglii. Książę Cambridge potwierdził wyrok wojennego sądu.

Francya.

(Ułaskawienie Montalamberta. — Wiadomości bieżące. — Zagajenie ciała prawodawczego. — Kordon sanitarny w Algierze. — Doniesienia wojskowe. — Nominacya w ministeryum algierskiem.)

Paryż, 28go grudnia. Znana już z telegraficznej depeszy nota *Monitora* opiewa: W odnowieniu swej pierwszej uchwały ułaskawił Cesarz hrabię Montalamberta po zapadnięciu wyroku cesarskiego trybunału w Paryżu na dniu 21. grudnia 1858 a oraz opuścił J. M. Cesarz nakładcy p. Dounielowi, karę zasądzoną wyrokiem z dnia 24. listopada.

— W miejsce zmarłego wiceprezydenta senatu, p. Mesnard, ma być mianowany p. Drouyn de Lhuys, były minister spraw zewnętrznych.

— Posiedzenie ciała prawodawczego zagajono w sali państwa urządzonej głównie na uroczyste posiedzenie publiczne. Cesarz wchodzi do tej sali z dworem swym zwykle galeryą Luwru, z którą sala ta się styka. Członkowie instytucyi ukonstytuowanych przechodzą dziedzińcem Napoleona III. i wstępują do sali pawilonem środkowym. Akustyczny rozgłos w sali rozpoznawano osobno, i jest jak potrzeba. Przy zapytywaniu deputowanych o adres upraszano urzędownie, by nie podawali imion fałszywych, a mianowicie nie przybierali tytułów szlacheckich im nieprzynależnych, gdyż inaczej mogliby się wystawić na śledztwo sądowe.

— Izba handlowa w Algierze kazała ogłosić depeszę księcia Napoleona, w której donosi prefektowi, że rada sanitarna w Alexandryi przywróciła kordon znów do granicy trypolitańskiej. Spowodowało ją do tego przybycie jednego okrętu tureckiego z Derny (Trypolidy), gdzie w tej chwili panować ma dżuma.

— Temi dniami wyruszyło z domów 100.000 rekrutów klasy z roku 1857. Równocześnie zwołanie całej klasy a co jest wbrew zwyczajowi podczas pokoju, było powodem do rozmaitych uwag politycznych, lecz podobno bezzasadnych.

— Słychać, że roku 1859 założone być mają wielkie obozy wojskowe dla wprawiania żołnierzy w obroty wojenne; w jednym z nich pomieszczony będzie znaczny korpus wojskowy liczący do 30.000 żołnierza.

— Na mocy cesarskiego dekretu ma być zniesiona dyrekcya cywilnych spraw dla Algieryi i dyrekcya dla kolonii, a innym dekretem mianował Cesarz p. Alfonsa Zöpfel dyrektorem spraw wewnętrznych w ministeryum dla Algieryi i kolonii; zaś radcę państwa p. Emerana Rogoux dotychczasowego szefa-dyrektora marynarki dyrektorem finansów a pułkownika i adjutanta księcia Napoleona p. Franconiere de Lamorte-Charns dyrektorem spraw wojskowych i marynarki w ministeryum dla Algieryi i kolonii.

Szwajcarya.

(Szkoły wojskowe.)

Dziennik *Bund* pisze: Słychać, że federacyjna administracya wojskowa zajmuje się teraz uporządkowaniem szkół wojskowych i kursów powtórnych na rok 1859. Według nowszych postanowień zgromadzenia związkowego rozumieć się ma pod tem także i coroczne większe zebranie oddziałów wojskowych. Słychać także, że okolicę pod Aarbergiem wybrano na miejsce najbliższego przeglądu wojskowego. Jest to miejsce, jak wiadomo, ważne dla Szwajcaryi pod względem strategicznym.

Włochy.

(Nowiny dworu toskańskiego. — Rocznica trzęsienia ziemi.)

Z **Florencyi** piszą, że Jego królewiczowska Mość książę następca tronu odjechał do Sieny powitać jeszcze raz Ich Mość Króla i Królowę Prus, którzy dnia 20. b. m. udali się z Florencyi do Rzymu. Podczas pobytu Ich Mość królewstwa w Florencyi była z wyjątkiem ostatnich dni nie pogoda. Dnia 20. b. m. spadł śnieg, po nim zimno. Zapewniają, że Jego królewiczowska Mość Wielki książę uda się temi dniami z całą familią do Neapolu na uroczystość zaślubin księcia następcy neapolitańskiego tronu, i że dopiero w połowie lutego wróci do Florencyi.

Neapol, 20. grudnia. Dnia 16. b. m. obchodzono rocznicę trzęsienia ziemi w Bazylikacie. Pobożny lud z wdzięczności, że ta straszna klęska nie dotknęła Neapolu, postanowił obchodzić rocznicę tej katastrofy z wielką uroczystością co roku, wszystkie sklepy i warsztaty były zamknięte, kościoły ludem przypełnione, a wieczór widziano wiele oświetlonych domów po wszystkich ulicach.

Niemce.

(Czynności i uchwały zgromadzenia związkowego.)

Frankfurt, 24. grudnia. Prócz uchwały względem wniosków zjednoczonych wydziałów zajmowało się związkowe zgromadzenie na wczorajszem posiedzeniu jeszcze innemi sprawami. Urzędowy ogólny przegląd obrad przedsiębranych na posiedzeniu z dnia 16. b. m. zawiera wniosek Bawaryi względem zaprowadzenia czterech pierwszych ksiąg kodexu handlowego, z tym dodatkiem, że obrady nad tym wnioskiem toczyć się mają na posiedzeniu dnia 20. b. m. Tymczasem gdy nadeszła wiadomość co postanowiła Bawarya, było posiedzenie wydziału na dniu 22. b. m., a na wczorajszem posiedzeniu związkowego zgromadzenia uchwalono, wziąć wniosek Bawaryi pod ścisłe rozpoznanie i w tym zamiarze poruczyć go handlowo-politycznemu wydziałowi.

Dania.

(Zamknięcie sesyi. — Nowiny dworu.)

Kopenhaga, 22go grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu Volksthingu przedłożył prezydent wykaz czynności thingu na tej sesyi, poczem odczytał pismo ministra spraw wewnętrznych tudzież królewską rezolucyę z 21. b. m., która zamknięcie obrad sejmowych wyznacza na dzisiaj, 22. grudnia, i wzywa członków sejmowych, ażeby się zebrali na wysłuchanie królewskiego poselstwa. Na mocy tego ogłosił dziesiątą sesyę zwyczajną za zamkniętą.

— Z powodu chrztu księcia Waldemara nadano księciu Krystyanowi i Ludwice, księżniczce Danii, równie jak wszystkim dzieciom przydomek „królewska Mość.“

Księstwa Naddunajskie.

(Stan rzeczy w Serbii. — Doniesienia z Serbii.)

Dziennik *Pesth-Ofn. Ztg.* ogłasza następujący list z serbskiej granicy z dnia 23. grudnia, z opisaniem wypadków w dniach 22. i 23. b. m.:

„Deputowany miasta Belgrad, Barlovacz, wniósł wczoraj na zgromadzeniu deputowanych zaskarżenie na księcia (akt 20 arkuszowy) i dał powód, że Skupczyna uchwaliła jednogłośnie zawezwać księcia do abdykacyi. O 11 godzinie przed południem udała się deputacya deputowanych w liczbie 20 osób, na czele z wiceprezesem Stefanem Michajłowiczem, (Stefcą) byłym naczelnikiem, do książęcego konaku i „na zasadzie woli całego narodu“ zawezwała księcia podać abdykacyę, przyczem zapewniono a przynajmniej przyrzeczono mu pensyę i wolny pobyt w kraju. Książę żądał czasu do namysłu i przyrzekł dać odpowiedź po zasięgnięciu rady swych ministrów i obcych konzulów, najdalej do następującego dnia (23) do 10 godziny przed południem. Potem powołał książę na obrady swych ministrów, i zaprosił zagranicznych konzulów, komisarza Porty Kabul Efendego, i gubernatora warowni Osman Baszę. Konzulowie oświadczyli, że nie mają w tej mierze instrukcyi swych rządów, ale przyrzekli odwołać się w drodze telegraficznej, oraz że na wszelki wypadek chronić będą księcia swą osobą.

Skupczyna ogłosiła się zaraz po południu nieustającą, i wysłała do komendanta serbskiego wojska w Belgradzie, pułkownika Łukaszewicza, a szwagra księcia, depeszę, z zawiadomieniem, że książę został zawezwany do abdykacyi, zatem on, jako wojskowy komendant nie ma przyjmować już od księcia rozkazów, i że za wszystkie swe czyny odpowiedzialnym zostaje związkowemu zgromadzeniu.

Wieczór udała się druga deputacya do księcia, na mocy uchwały zgromadzenia zażądała, ażeby natychmiast wystawił pisemną dymisyę. Książę pozostał przy swem dawniejszem oświadczeniu i przyrzekł odpowiedź na zajutrz. Tymczasem zgromadził się uzbrojony lud ponajwiększej części belgradcy mieszkańce i włościanie z okolicy i stanęli koło budynku zgromadzenia i książęcego konaku. Lud zawezwał deputowanych, potąd nie opuszczać sali posiedzenia dopóki ta najważniejsza sprawa kraju nie zostanie ukończona; deputowani też nie mogli opuścić sali. Dopiero na zapytanie wiceprezesa, Stefana Michajłowicza, ze nazajutrz wszystko zostanie załatwione według życzenia narodu, dano się uspokoić. Podczas tego pozostawało do 500 uzbrojonych obywateli przed książęcym konakiem i otoczyli go ze wszech stron. Kilku ministrów było jeszcze u księcia, książę

domagał się od nich rękojmi bezpieczeństwa swego życia; ministrowie nie byli w stanie dać mu rękojmi jednak zapewniali, że według ich przekonania, naród niedopuści się żadnego gwałtu. Koło 9ej godziny wieczór wyjechał książę w pojeździe ministra Garaszanina nie postrzeżony, do warowni i oddał się pod turecka opiekę.

Gdy dzisiaj rano dowiedział się naród i deputowani, że książę znajduje się w warowni, ogłosiła go skupczyna za zbiega, wyzutym z władzy książęcej w Serbii i proklamowała Miłosza Obrenowicza księciem i rejentem Serbii, poczem od 10 rano do 2 godziny po południu obchodził naród miasto z muzyką, i wśród licznych okrzyków „Niech żyje“ obwoływali księciem Miłosza.

Tymczasem obradowała skupczyna nieustannie, i układała się z senatem wahającym się poniekąd ustąpić z swej władzy; dalej aż do przybycia księcia Miłosza objęła prowizorycznie władzę rządu, wydała proklamacyę do narodu, wysłała notę do Porty i gwarantujących mocarstw, i odbierała przysięgę od wojska na posłuszeństwo narodowi i skupczynie. Wszyscy prawie oficerowie serbskiego wojska, którzy podczas tych roztyrek zachowywali się w swych koszarach zupełnie spokojnie, odłozyli już wciągu dzisiejszego dnia wszystkie oznaki z cyframi księcia, i przyjęli komendanta nowego, którego mianowała skupczyna w osobie Szczepana Michajłowicza. Kilku deputowanych zaproponowało zgromadzeniu: utworzenie prowizorycznego rządu z trzech dygnitarzy na wzór Kajmakamii, i wymieniono Garaszanina i Misza Anastaziewicza; ale skupczyna stanowczo powstała na zaprowadzanie takiego rządu. Dziś rano telegrafowano do księcia Miłosza do Bukaresztu. Na dziś wieczór zapowiedziano oświetlenie miasta.“

Dziennik *Temesvarer Ztg.* dodaje do powyzszych wiadomości, że książę Alexander oświadczył pierwszej deputacyi skupczyny, że w razie abdykacyi zrzeknie się tronu tylko na korzyść księcia Miłosza Obrenowicza.

Polityka, jaka cesarsko-austryacki rząd w obec tych rozterek co do jednej części swej południowej granicy zachowywać zamyśla, jest znana. Spuszczając się na wpływ zwykłej swej dyplomacyi, wstrzymuje się w tym wypadku od wszelkiej innej bezpośredniej interwencyi, i czyni tylko niektóre wojskowe przygotowania dla zabezpieczenia granicy przeciw mozliwemu choć nieprawdopodobnemu naruszeniu terytoryum. W tym zamiarze, jak pisze dziennik *Pesth-Ofner Ztg.* wysłano na dniu 25. b. m. z Pesztu do Semlina pułk piechoty z bateryą dział i odpowiedniemi oddziałami technicznych wojsk. Wojska te transportowano aż do Werschetz koleją żelazną zkąd na Pancsowę udały się na miejsce swego przeznaczenia do Semlina. Rozumie się, że ten pospiech był niezbędnie potrzebnym, gdyż obawiano się, ażeby na Dunaju nie puściły kry i nie przeszkodziły w przeprawianiu się Dunajem z Banatu do Semlina.

A teraz, pisze *Wied. gazeta*, zważmy, jaki wpływ wywarły powyżrzeczone wypadki w Paryżu: Dziennik *Presse* pisze otwarcie, że „Serbska rewolucya“ dla tego podoba się w Paryżu, bo „musi być nieprzyjemną dla Austryi.“ Także i półurzędowe dzienniki mniej albo więcej jawnie, radują się „serbską rewolucyą“ a nawet posuwają się tak daleko, że winę tych wypadków przypisują Austryi. Dziennik *La Patrie* sroży się zatem juz naprzód i występuje przeciw interwencyi Austryi. Gdyby ten dziennik postępował szczerze, mógłby był już uspokoić się wiadomościami nadesłanemi tymczasem z Wiednia do Paryża, dziennik *La Patrie* jednak nie jest szczerym, zatem na wszelki wypadek możemy przygotować się, że „serbska kwestya“ pozostanie temu dziennikowi na jakiś czas pożądaną sposobnością, ażeby politykę przyjętą jedynie z „uczucia sprawiedliwości Turcyi“ przeciw Rosyi znowu wysławiać w sposób, o którym niedawno wyrzekł dziennik *Journal de Constantinople* z cierpkością: Zachowaj nas Boże od takiej polityki bezinteresowności.

Belgrad, 24. grudnia. Po ogłoszeniu księcia Miłosza Obrenowicza księciem Serbii, pisze korespondent *Oest. Ztg.*, przeciągał lud uzbrojny, z muzyką po mieście, i rozlegało się Zivio jedno po drugiem. Wuczyc i Garaszanin, równie jak senat są przeciwni mianowaniu Miłosza. Tak jednemu jak drugiemu poszło wszystko nie po myśli. Chociaż panuje wielkie wzburzenie, jednak nigdzie nie zaburzono ani porządku, ani spokojności publicznej.

P. S. Nagle powszechny rozruch. Kragujewackie wojsko miało wkroczyć do miasta. Skupczyna wdarła się do senatu i skrępowała go.

Azya.

(Doniesienia z Indyi na Tryest.)

Następujące wiadomości z **Kalkuty** z 22. listopada podaje *Triester Zeitung*: Wojenne działania Anglików, które przy sprzyjającej teraz porze roku miały być przedsięwzięte z większą sprężystością, straciły poniekąd wiele, że naczelny wódz lord Clyde zasłabł na febrę. Tantia Topi oświadczyć miał porucznikowi Kerr, że podda się, jeżeli pewien być może życia; porucznik jednak odpowiedział, że takie przyrzeczenie nie jest w jego mocy. Zdobycie warowni Simri, gdzie Behni Mahdo Singh był oszańcowany z 21.000 ludźmi i 17 działami, posłużyło Anglikom, gdyż właściciele dóbr ziemskich w okolicach, gdzie angielskie wojska mają przewagę, przyjmują amnestyę bardzo chętnie, i tylko w dystryktach, gdzie siły powstańców są jeszcze znaczniejsze, okazują się więcej uporni. Adres mieszkańców Kalkuty do królowy Wiktoryi ułożony jest w bardzo łojalnych wyrazach. Znany Nizamut Khan skazany na dożywotnią deportacyę, został ułaskawiony na wstawienie się rządu Scindyi.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 31. grudnia. Otrzymaliśmy z **Belgradu** następujące prywatne doniesienia z 28. grudnia zrana: Deputacya, przeznaczona do byłego księcia Miłosza Obrenowicza, składa się: z biskupa, z jednego członka senatu; archimandryty, prezydenta sądu, z jednego wyższego oficera, z 18tu członków Skupczyny i z jednego deputowanego, którego oznacza miasto Belgrad w nagrodę za przychylne postępowanie swoje, co też pochwaliła Skupczyna osobnym reskryptem uznania. Władza naczelna nad siłą zbrojną spoczywa obecnie w ręku Stewszy, jednego z głównych stronników byłego księcia Miłosza. Najnowszym aktem tymczasowego rządu, który zgadza się dotąd z senatem i Skupczyną, jest dozwolenie powrotu politycznym wygnańcom i emigrantom. Odkąd familia księcia Alexandra przeniosła się do prywatnego pomieszkania, zachowuje się ludność bardzo przyzwoicie i poważnie. — Z tego samego dnia donoszą o godzinie 10. wieczorem: Deputacyę do księcia Miłosza obrano już. Powrót wywołanych do Ruszczuka Serbów i innych emigrantów politycznych, jest już uchwalony. Prefektura miasta wydała rozporządzenia przeciw burzycielom pokoju.

Dalsze wiadomości z *Belgradu* z 30. b. m. donoszą: Domagano się oddalenia księcia Alexandra z twierdzy, obwiniając go pod wpływem panującego wzburzenia, że wywołał zeszłego piątku demonstracyę wojskową. Dziś ma być wojsko nanowo zaprzysiężone. Jutro odchodzi deputacya do sędziwego księcia Miłosza; przyłączają się do niej: senator Teremicz i biskup Szabaczu. Skupczyna odbiera liczne adresy z głębi kraju. Prośba do Porty względem ustanowienia nowego księcia odeszła juz.

Tryest, 30. grudnia. Jak donoszą gazecie tryestyńskiej, wyszło w *Pawii* rozporządzenie delegacyi prowincyonalnej, ażeby opuścili to miasto wszyscy studenci, którzy nienależą prawnie do tamtejszego okręgu szkolnego.

Medyolan, 31. grudnia. Jak donoszą z wiarogodnego źródła zamknięto uniwersytet w **Pawii** tylko jak zwykle na czas świąt Bozego Narodzenia, i studenci nieprzynależni do samej Pawii otrzymali rozkaz odjechać do domu; co podajemy dla wyjaśnienia wczorajszej wiadomości z Tryestu.

Wenecya, 30. grudnia. Wczoraj spuszczono tu szczęśliwie z warsztatu fregatę „Schwarzenberg.“

Paryż, 29. grudnia. Z dniem 3. stycznia rozpocznie fundusz amortyzacyi zakupywanie rent; tym sposobem nabywać będzie codziennie w przecięciu kapitał w sumie 129.420 franków.

Paryż, 30. grudnia. Dotychczas musieli deputowani w Algieryi upraszać ministeryum kolonii o pozwolenie powrotu do domu. Na przyszłość mogą być podawane także prośby tylko do ministeryum spraw wewnętrznych lub sprawiedliwości.

Londyn, 29. grudnia. Paropływ z Nowego Yorku przywiózł pocztę z 17. b. m. I Anglia i Francya przeszkadza przedsiębierstwu pana Velly względem pasażu Panamy. — Słychać, że Anglia chce zrzec się protektoratu nad wybrzeżem Mosquito.

Turyn, 28. grudnia. Przeznaczony dla emigrantów włoskich publiczny komitet wsparcia rozwiązał się, a sprawy jego poruczono intendanturze dywizyi turyńskiej.

Turyn, 29. grudnia. Dzienniki zajmują się znowu sprzedażą księstwa Monako. *Armonia* upatruje związek między tą sprawą a podróżą Wielkiego księcia Konstantego do Paryża. Podług dziennika *Journal de Geneve* ofiaruje Piemont za samą Roccabrunę i Mentonę dwa miliony franków.

Turyn, 30. grudnia. Jak donosi dzisiejsza *Gazetta piemontese* odjechał Wielki książę Konstanty wczoraj wieczorem z księciem Carignan z Nissy do Genuy.

Nissa, 26. grudnia. Książę Carignan ma zjechać tu dla oddania wizyty Jego Mości Królowi Wirtemberskiemu i bawiącym tu członkom familii cesarsko-rosyjskiej.

Rzym, 30. grudnia. Przewielebny prałat austryackiego opactwa św. Floryana umarł tu wczoraj. — Ich Mość Królestwo pruscy zjechali tu z liczną świtą. — Urzędowy dziennik *Giornale di Roma* pisze: Liczne dzienniki utrzymują, że zaszły nieporozumienia między stolicą papiezką a rządem francuskim, i że z tej przyczyny mieli przemawiać sobie cierpko reprezentanci obudwu mocarstw. Dla uspokojenia fabrykantów tych nowin upoważniony jest dziennik urzędowy oświadczyć, że rzecz ma się wcale inaczej, niż ją rozglaszają.

Frankfurt, 28. grudnia. Bank zniża od jutra dyskonto swoje na $3\frac{1}{2}$ procentu.

Berlin, 29. grudnia. Słychać z pewnością, że mianowanie hrabi Pourtales kr. ambasadorem w Wiedniu jest już uchwalone.

Najnowsza poczta lewantyńska na Tryest.

Konstantynopol, 24. grudnia. Mehemed Dżemil Bej odjeżdża w przyszłą środę do Paryża. Zięciowie Sułtana: Etem Basza, Mahmud Basza i Ilhami Basza zostali członkami najwyższej rady sprawiedliwości. Hadżi Kiamil Basza, były jenerał w Aleppo, odchodzi na jeneralnego gubernatora do Smyrny. Spór między konzulem angielskim i gubernatorem wyspy Rodus jest już załatwiony.

Smyrna, 25. grudnia. Wczoraj powstał pożar na bazarze i zrządził znaczną szkodę. W głębi Anatolii odbywa się rekrutacya.

Ateny, 23. grudnia. Sir Gladstone przybył tu 17. b. m. i u dworu przyjmują go z wielką uprzejmością. Ztąd powrócić ma do Korfu, gdzie zabawi najwięcej 4 tygodni jeszcze.

Teheran, 1. grudnia. Hussein Ali Chan mianowany jest posłem do Paryża i Londynu. Rząd zawarł kontrakt względem dostarczenia 20.000 karabinów belgijskich. Szefa księstwa Sittamu zamordował lud.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 31. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dunin Borkowski Alex., z Winniczek. — Korytko Eug., z Piadyk. — Melbachowski Wład., z Olexiniec.

Hotel Langa: PP. Br. Sobolewski de Biller, z Rosyi. — Ks. Kantakuzeno, i Weber Jerzy, c. k. porucznik, z Żółkwi.

Hotel angielski: PP. Dwernicki Alex., adw. kraj. z Stanisławowa. — Hr. Dzieduszycki Alf., z Uhelny. — Pawłowicz Fran., c. k. podporucznik, z Gródka.

Hotel Kuhna: PP. Pohorecki Fran., z Cichobuża. — Klimkiewicz Józef, z Brusna.

Do domu zajezdnego nr. $204^{2}/_{4}$: PP. Slonecki Witalis, z Kowalówki. — Benedek Alex., c. k. podpułkownik, z Tarnowa.

Dnia 1. stycznia 1859.

Hotel rosyjski: PP. Sobański Piotr i Kopczyński Ignacy, z Krakowa.

Hotel Kuhna: PP. Osuchowski Ludwik, z Teleszni. — Niesiołowski An., z Sokala.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 31. grudnia.

Br. Brückmann Henryk, do Wołoszczy. — Br. Berchlingen, c. k. major, do Żółkwi. — Berezowski Henryk, do Wodnik. — Jabłonowski Antoni, do Rawy. Kostory Longin, do Szczerca. — Kotkowski Władysław, do Czerlan. — Krajewski Nik., do Czech. — Mysłowski Antoni, do Koropca. — Ośmiałowski Szymon, do Janczyna. — Winnicki Tytus, do Derewlan. — Żurakowski Aug., do Horbacza.

Dnia 1. stycznia 1859.

PP. Ks. Kantakuzeno, c. k. pułkownik, do Żółkzi. — Ks. Czartoryski Wit., do Krakowa. — Krasucki Alex., do Jastrzębicy. — Prawecki Eust., do Brzeżan. — Sobański Stan., na Podole. — Br. Sobolewski de Biller, do Brodów. — Weber Jerzy, c. k. porucznik, do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. grudnia

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	325 29	— 0.5°	95.2	półn.-zach.	sł.	śnieg
2. god. po poł.	326 79	+ 0.3°	83.4	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	328 02	— 2.0°	91.5	północny	„	„

Wysokość śniegu 3.'''

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej po raz pierwszy: „**Wesele przy latarniach,**“ czyli: „**Wielki skarb,**“ komiczna operetka z francuskiego, i „**Niebezpieczeństwo grożące,**“ komedya w 2 aktach z francuskiego.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 31. grudnia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. 84 —. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 84 90. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —; Metaliki po 5% za 100 zł. —.—.; po $4^{1}/_{2}$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —. po 3% za 100 zł. —.— ; po $2^{1}/_{2}$% za 100 zł. — ; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —. zł. z roku 1854 za 100 zł. 114.50. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po $4^{1}/_{2}$% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po $2^{1}/_{2}$% za 100 zł. — —; po $2^{1}/_{4}$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po $1^{3}/_{4}$% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł — —: po $4^{1}/_{2}$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. 95.75; Węgier 84 15; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii — —.; Galicyi 83 —; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.— ; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 1000 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu —.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego 630.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1760; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 86.40; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. 105; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 518.50; Lloyda w Tryeście po 500 złr. 345.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zl. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. 99.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. .—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. 242.50.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 101.20; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 85.90. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 86.—. Genua za 100 lirów piemonckich — — -. Hamburg za 100 marko banko 76.80. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 101.45. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 99 50. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 40.40. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 14.39. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4.79, — dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony 13.79. półkorony —.

KRONIKA.

Z obwodu Brzeżańskiego donoszą dwa nieszczęsne wypadki: W Białokiernicy zagorzało 24. z. m., troje ludzi: włościanin K. z małżonką i jej ciotką. Przy spiesznej pomocy powiodło się uratować żonę i ciotkę, zaś sam włościanin K. nieocknął się już więcej. — Tego samego dnia skradł w Nowosiółce włościanin Piotr T. gęś u swego sąsiada Olexy K., i powstała bójka, w której Olexa K. zabił Piotra T.

(Wykopaliska w Medyolanie.) Podczas okopania ogrodów publicznych w Medyolanie odkryto grobowce obszerne z 1go lub 2go stolecia, przyczem znalezione łzawnicę, puszki na balsam, ampułki ze szkła podobnego do opalu, naramienniki i t. p. przedmioty w znacznej liczbie. Kilku członków c. k. medyolańskiego zakładu dla sztuk, literatury i umiejętności zajmują się dalszem odszukiwaniem tych zabytków.

— Zeszyt grudniowy **Dodatku miesięcznego** do „**Czasu**“ zawiera następujące przedmioty:

I. Sprawozdanie ze stanu Królestwa Polskiego złożone w r. 1568 przez X. Juliusza Ruggiera Nuncyusza Apostolskiego, przekład z włoskiego przez Władysława Kulczyckiego.
II. Gerwinus i historya dziewitenastego wieku (II) przez Michała Słomczewskiego.
III. Kilka uwag z powodu najnowszych dzieł traktujących o systemie Lawa, przez P. Bielskiego.
IV. Nieznane szczegóły do życiorysu Mickiewicza, przez K. Wł. Wojcickiego.
V. „To ladies eyes“, przekład z Moora, przez Juliusza Przyjemskiego.
VI. Padyszah i czterech Derwiszów, (ciąg dalszy), powieść z perskiego, przez Alexandra Chodźkę.
VII. Przegląd piśmiennictwa, przez Lucyana Siemieńskiego.
VIII. Trzeci obieg błędnego koła, przez Maurycego Manna.
IX. Kronika: z Krakowa — korespondencye: z Poznania — z Berlina — z Paryża — z Londynu — z Rzymu.
X. Gazetka literacka.
XI. Rok trzeci Dodatku do Czasu.

Trzy zeszyty **Dodatku miesięcznego** stanowią tom jeden. Zeszyt grudniowy jest zeszytem trzecim tomu XII. roku trzeciego.

Tom IX. złożony z zeszytów styczniowego, lutowego i marcowego (1858) zawiera arkuszy druku 46 i pół. Tom X. złożony z zeszytów kwietniowego, majowego i czerwcowego (1858) zawiera arkuszy druku 44. Tom XI. złożony z zeszytów lipcowego, sierpniowego i wrześniowego (1858) zawiera arkuszy druku 43. Tom XII. złożony z zeszytów październikowego, listopadowego i grudniowego (1858) zawiera arkuszy druku 54 i pół. Razem cztery tomy trzeciego roku **Dodatku miesięcznego** do **Czasu** zawierają arkuszy druku 188. Na każdy przeto zeszyt miesięczny **Dodatku** w r. 1858 wypada w przecięciu więcej aniżeli było zapowiedzianem jako maximum jednego zeszytu.

Dodatek miesięczny do **Czasu** wychodzić będzie na rok przyszły w tej samej treści i formie.

Zeszyt następny wyjdzie dnia 31go stycznia 1859 r. zawsze w objętości zapowiedzianej przy pierwszem ogłoszeniu, 12 do 15 arkuszy druku.

Przepis dla Kantoru Gazety lwowskiej.

Kantor Gazety lwowskiej przyjmować może w prenumeracie kwartalnej z pocztą, tylko taką kwotę, która odpowiada prenumeracie rocznej z pocztą *20 złotych w austr. walucie.* — Uprzedzić zatem winien Kantor szanownych abonentów, że zaliczki nie uzupełniające *5 złot. waluty astr.* kwartalnie, uważane być muszą *za miesięczne*, a tem samem kwota nie uzupełniająca przedpłaty za trzeci miesiąc kwartału, złożona zostanie tymczasowo w depozycie aż do uzupełnienia swego.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.